

NOV 2019

MISSION: STHLM

ETT MÄNSKLIGARE SAMHÄLLE FÖR ALLA

” BOKLARA BLEV MIN RÄDDNING

◆ MÖT TRE KVINNOR SOM
LEVER I HEMLÖSHET

MARIKA MARKOVITS

◆ KVINNOR ÄR EN AV SAMHÄLLET'S
MEST UTSATTA GRUPPER

ALEXANDRA PASCALIDOU

◆ DET FINNS GRADER I
HEMLÖSHETENS HELVETE

**STOCKHOLMS
STADSMISSION**

KVINNOR I HEMLÖSHET

- EN AV SAMHÄLLETS MEST UTSATTA GRUPPER

ATT LEVA I HEMLÖSHET är ofta slutet på en lång resa kantad av psykisk ohälsa och inte sällan våld. För kvinnor är vägen många gånger betydligt mer smärtsam och utsatt. En kvinna som inte har en dörr att stänga om sig, gör sitt yttersta för att dölja att hon inte har någonstans att ta vägen. Av rädsla för hot och våld, men även skammen för att bli utpekad.

Stockholms Stadsmission var för 26 år sedan först med att uppmärksamma kvinnor i hemlöshet. I det här numret av Mission:Sthlm vill vi visa er givare hur ni har bidragit till de stödinsatser för kvinnor i hemlöshet som Stockholms Stadsmission i dag driver på vår nya dygnet-runt-verksamhet BoKlara. Hör My, Jasmin och Maria, tre kvinnor som lever i hemlöshet, berätta om vad verksamheten betyder för dem.

”
**För kvinnor är
vägen många gånger
betydligt mer
smärtsam och utsatt.**

BoKlara är en trygg punkt, men också ett pulserande kunskapscentrum för en av samhällets mest utsatta grupper – kvinnorna. För att nå hela vägen till målet om ett varaktigt boende för alla är vi fortsatt beroende av din generositet och ditt beundransvärda engagemang.

För mig personligen tar livet nu en ny väg då jag efter femton år har beslutat mig för att lämna mitt uppdrag som direktör för Stockholms

Stadsmission. Jag stannar kvar i verksamheten som strategisk rådgivare på halvtid och som medmänniska, volontär och givare på heltid. Grunden för Stockholms Stadsmission är en uthållig och handlingskraftig kärlek till medmänniskan. I mina ögon är alla medarbetare, volontärer och givare ovärderliga stadsmissionärer.

Tillsammans gör vi skillnad.

Marika Markovits
Stockholms Stadsmission

STOCKHOLMS STADSMISSION
info@stadsmissionen.se
08-684 230 00
Årstaängsvägen 21C
Box 47073
100 74 Stockholm
PG 90 03 51-8
www.stadsmissionen.se

ANSVARIG UTGIVARE: Harald Abelin
REDAKTÖR: Karolina Israelsson
PRODUKTION: Rippler och
Stockholms Stadsmission
FOTO: Anna Z Ek, Robin Benigh
ILLUSTRATION: Emma Löfström,
Stina Wirsén, Christer Andersson
TRYCK: Åtta.45

Exempel på vad din gåva bidrar till*

**TACK ALLA FANTASTISKA GIVARE SOM
BIDRAR TILL ETT MÄNSKLIGARE SAMHÄLLE
– FÖR ALLA!**

5 171

insatser har genomförts
av **NATTJOUREN**
– vår uppsökande
verksamhet för människor
i hemlöshet

7 853

luncher har serverats på
vår verksamhet för
KVINNOR I HEMLÖSHET

9 369

luncher har
serverats på **ST PAUL**
– vår mötesplats för alla
som vill ha gemenskap
och samhörighet

8 407

frukostar har serverats
på **CROSSROADS**
– vårt råd- och
stödcenter för EU-
medborgare

* Serverade frukostar, luncher och insatser under jan–sept 2019.

JULLUNCH

Årets viktigaste jullunch 19 december.
Läs mer på sid 10.

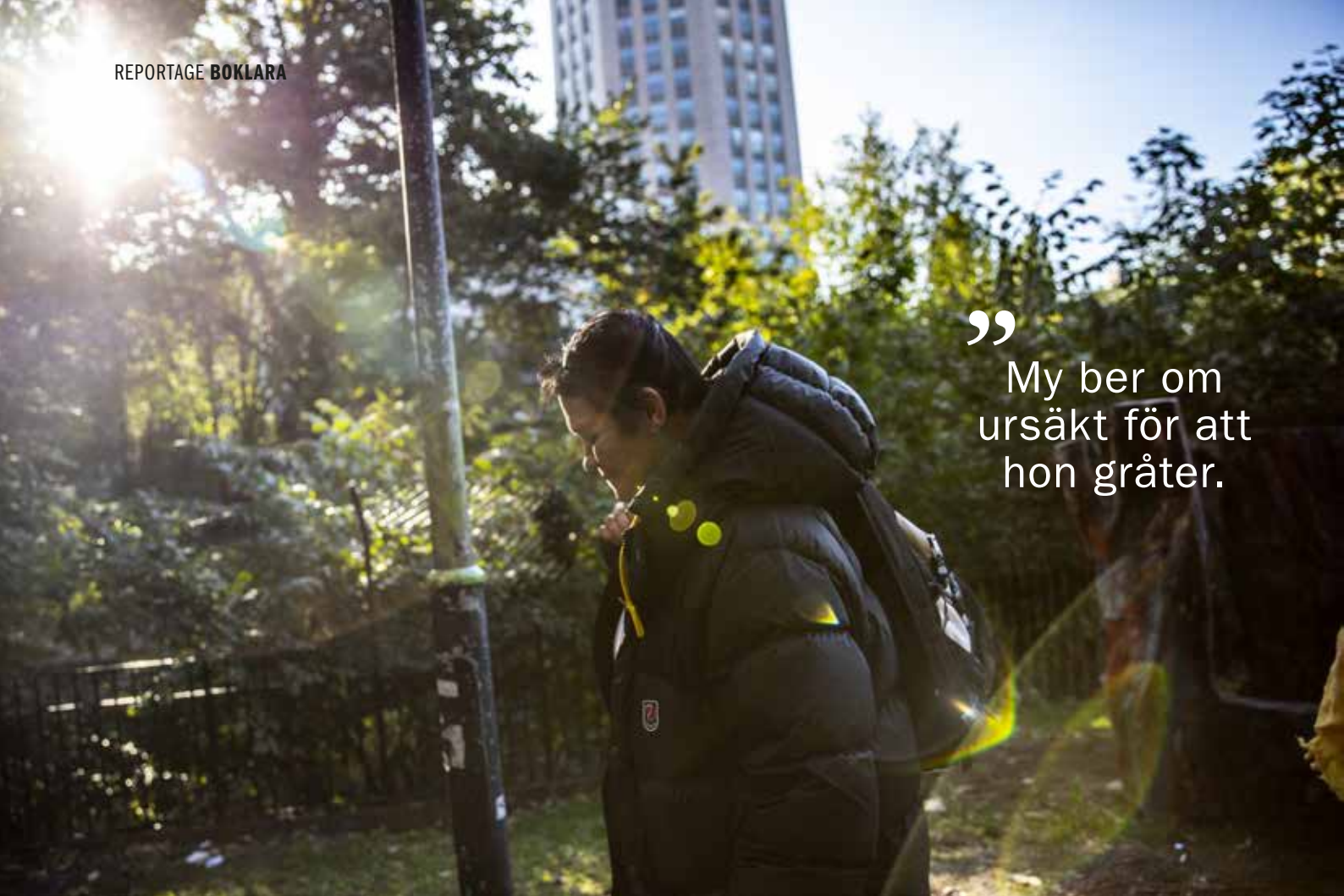

KVINNOR I HEMLÖSHET FINNER SIN FRISTAD PÅ BOKLARA

Utanför BoKlara på Södermalm samlas kvinnorna i höstsolen. Några av dem har fått en plats på boendet under natten och går ut för lite frisk luft. Andra har kommit tillbaka efter en natt på gatan för att äta frukost och vila upp sig. Här får du möta My, Jasmin och Maria som delar med sig av sina livshistorier och vad BoKlara, Stockholms Stadsmissions verksamhet för kvinnor i hemlöshet, betyder för dem.

TEXT: BEYLA CAVALLIN FOTO: ANNA Z EK

”
My ber om
ursäkt för att
hon gråter.

- Man får komma hit och vara den man är och de dagar man behöver en kram så får man det.

MY:

J AG VILL
INTE ATT
MIN
DOTTER
SKA VETA
HUR
HEMSKT
JAG HAR
DET

ÄVEN OM DET ÄR VARMT i solen sitter My med vinterjackan på. Hon fick den för några dagar sedan av en tant som tyckte att hon såg kall ut. Nu vågar hon inte ta av sig jackan av rädsla för att förlora den. För två dagar sedan vaknade hon av att två män försökte dra av henne jackan när hon sov på en parkbänk utanför BoKlara. Hon skrek allt hon kunde och som tur var kom två väktare och skrämd bort männen.

- Jag försöker hålla mig nära BoKlara även om jag inte får en sovplats på boendet. Jag känner mig tryggare här än på andra platser. Många klagar på att det är mycket väktare som cirkulerar men jag tycker att det är bra, det känns tryggt och de är schyssta mot mig.

Med en missbrukande mamma kantades Mys egen uppväxt av polisbesök och flickhem. Hennes pappa har hon aldrig träffat, hon har inte ens ett namn på honom. Idag är My 60 år och ensam kvar av 13 syskon, som alla har gått bort i sviterna av narkotikamissbruk.

- Min uppväxt var hemsk. Ingen av oss

hade samma pappa. Mina syskon hamnade i fosterhem men eftersom jag var äldst fick jag bo kvar med mamma. Men jag klandrar henne inte, hon kämpade så gott hon kunde.

MYS EGEN DOTTER, Karolina, är 25 år och bor på annan ort. My och pappan gick isär tidigt och Karolina växte upp hos pappans nya familj. Efter uppbrottet hamnade My på gatan men när hon senare blev inlagd på behandlingshem kom hennes dotter och hälsade på regelbundet.

- Min dotter fick en helt annan uppväxt än mig och det är jag glad för. Hennes pappa filmade allting. När de åkte på semester, när hon tog sina första steg, hennes kanin... Han skickade VHS-band så att jag kunde vara med hela tiden.

My har alltid haft en bra relation till sin dotter. De pratar i telefon varje dag och har redan hunnit prata en gång idag. Dottern har återigen frågat om hon inte ska flytta närmare henne istället för att bo i Stockholm.

- Jag vill inte att hon ska veta hur hemskt jag har det. Jag säger inte att jag bor på gatan men det är klart att hon förstår. Och jag kan inte flytta närmare henne. Här känner jag människor som kan hjälpa mig, jag kan komma till BoKlara för att äta och ta en dusch. Där blir jag helt ensam. Istället pratar vi om hennes liv. Hon har precis fått barn, jag är mormor nu!

SIST MY SÅG SIN DOTTER var för ett år sedan när Karolina och hennes pappa hade åkt till Stockholm för att leta efter henne. När de efter flera timmar var på väg att ge upp sprang de på My som sökte skydd från kylan på Centralstationen.

- När hon såg mig märkte jag att hon inte ville komma för nära. Hon vinkade och sa att hon hade bråttom till ett tåg. Jag förstår henne, jag är ganska fräsch och välmående nu jämfört med hur jag såg ut då. Jag åt ingenting. Nu är jag här på BoKlara och äter varje dag. Frukost, lunch och middag.

För drygt ett år sedan hade My en lägenhet som hon var tvungen att säga upp efter att en inneboende löpt amok när hon var bortrest. På grund av den händelsen säger socialtjänsten nu nej till ett nytt boende. Mys kontaktperson på BoKlara, Ingrid, hjälper henne med en överklagan till kommunen. Hon har precis skrivit färdigt den och kommer fram till My. Där står det svart på vitt att med tanke på hennes ålder och hälsa, med en höft som måste opereras och blödande magsår, är livet som hemlös för tufft. Hon borde få slippa bo på gatan.

MY BER OM URSÄKT för att hon gråter.

- Jag blir rörd av vad Ingrid har skrivit. BoKlara betyder allt för mig. Jag hade inte levt idag om stödet inte funnits. All personal har verkligen hjälpt mig under åren. Att jag har kläder på kroppen, att jag lever. Man får komma hit och vara den man är och de dagar man behöver en kram så får man det.

- Jag är här hela dagarna. Det känns tryggt. Jag hoppas verkligen att BoKlara får finnas kvar för alltid. Jag och alla andra tjejer här behöver det stödet.

Jasmin tycker att det är viktigt att få känna sig fin och ren, att få duscha varje dag och äta sig mätt. Och att få kissa i fred.

JASMIN:

V I ÄR MÄNNISKOR PRECIS SOM ALLA ANDRA

JASMIN ÖPPNAR DÖRREN till BoKlara och ler stort.

- Jag klarade veckans narkotikatest! Visst är jag duktig? strålar hon.

Jasmin möts av beröm från både personal och de andra kvinnorna på BoKlara. I december är det ett år sedan hon förlorade arbetet som undersköterska på grund av en omorganisering. Ett jobb hon haft i 30 år. Hon tappade fotfästet och gick in i en djup depression.

Utan inkomst stod hon snabbt utan boende och hamnade på gatan.

- Jag var 48 år och hade aldrig provat vare sig droger eller alkohol. Men alla runt omkring mig sa att det är enda vägen att gå för att få hjälp. Jag försökte dricka öl men det gick inte. Så jag bad

en kompis lära mig att injicera.

Nu har hon bestämt sig för att bli drogfri. Hon lämnar prov varje vecka som del i ett behandlingsprogram för att sakta men säkert ta sig tillbaka. Vännen som lärde henne injicera dog i juni. Då tände deltagarna ljus i parken utanför BoKlara för att hedra hans minne och sörja.

- Vi hemlösa har också känslor. Många människor tänker att vi bara är narkomaner, som inte känner något eller bryr sig. Men det är inte sant. Vi är människor precis som alla andra med problem som vi inte vet hur vi ska hantera.

Jasmin tycker att det är svårt att leva som kvinna i hemlöshet. Hon tycker att det är viktigt att få känna sig fin och ren, att få duscha varje dag och äta sig mätt. Och att få kissa i fred.

- Jag har lärt mig att aldrig sova på nätterna. Istället går jag runt hela stan och letar pantburkar. Så fort BoKlara öppnar kommer jag hit och sover istället. Det är mitt sätt att hålla mig borta från missbruket. Förut orkade jag inte ens äta, men maten här är så god, så nu äter jag igen.

FÖR NÅGRA VECKOR sedan frågade Jasmin om hon fick hjälpa till på BoKlara. Nu tvättar hon handdukar, lakan och de andra deltagarnas kläder. Hon menar att det är viktigt att ha en uppgift och att känna sig sedd. Uppskattningen hon får

från personalen när hon hjälper till är belöning nog och ger henne extra glöd.

- Jag är redo, jag vill tillbaka till äldreomsorgen och arbeta. Jag älskade verkligen mitt jobb. För att komma dit vill jag arbeta som volontär, samla på mig mer erfarenhet och visa vad jag går för. Men först måste jag hålla mig drogfri i sex månader.

- Det värsta som har hänt mig, är när jag blev hemlös, men nu tror jag att det finns en mening med det. Att jag ska veta hur det är, så att jag kan hjälpa andra som befinner sig i hemlöshet.

HON MINNS FÖRSTA GÅNGEN hon kom till Stockholms Stadsmissions verksamhet för kvinnor i hemlöshet. Där möttes hon av Helene, som välkomnade henne med öppna armar. Jasmin menar att personalen på BoKlara verkligen förstår den utsatthet som hon och många andra kvinnor lever i.

- Jag är så tacksam för att Stockholms Stadsmission finns för alla som behöver hjälp. När jag tänker på det börjar jag gråta. Det går inte att beskriva hur svårt det är att bli hemlös, men här är det lätt att få kontakt med människor. Nu tror jag på mig själv och jag kommer att fortsätta arbeta som volontär här även om jag får ett heltidsjobb. Jag kommer aldrig att lämna Stockholms Stadsmission.

MARIA:

J U LÄNGRE TIDEN GÅR DESTO MER SARGAD BLIR MAMMA-ROLLEN

MARIA ÄR ÄNTLIGEN på benen efter att ha varit sjuk i en vecka med feber. Hon är fortfarande lite hes men nu kliver hon ut från badrummet och har gjort sig fin, sminkat sig och klätt upp sig. För två veckor sedan fick hon reda på att hon har diabetes.

- Min mamma blev bara 56 år. Hon hade fyra diagnoser, nu har jag tre av dem. Artrit, hjärtsvikt och diabetes. Idag är jag 53 år och vill leva betydligt längre än tre år till.

Maria presenterar sig som tvåbarnsmor. Hon har två söner, 16 och 27 år. När hon fick sitt andra barn blev ansvaret i kombination med hennes dåliga hälsa för stort. Hon gick in i väggen.

Efter att hon och barnen bott i familjehem i fyra år fick Maria möjlighet att arbetsträna och blev tilldelad en

Jasmin tvättar handdukar, lakan och de andra deltagarnas kläder. Hon menar att det är viktigt att ha en uppgift och att känna sig sedd.

” Vi hemlösa har också känslor

- Mitt medberoende löper djupt, jag har alltid prioriterat andra framför mig själv. Idag försöker jag säga ifrån.

träningsbostad för att kunna ta sig tillbaka till en mer stabil tillvaro. Men när företaget hon arbetade på omorganiserades, blev hon av med sin plats. Hennes hjärtsvikt och artrit gjorde att hon inte var frisk nog att söka ett annat jobb, utan fast inkomst förlorade hon också sin bostad.

- Det är svårt när man är så gammal som jag är. Jag är en vanlig samhällsmedborgare som har arbetat sen jag var 13 år. När jag stod helt tomhänt igen orkade jag inte längre. Jag stängde ned min livskraft och gjorde ingenting för att överleva eller skydda mig själv.

DE FÖRSTA TIO MÅNADERNA levde hon på gatan, helt utan skyddsnät, medan barnen flyttade till sin pappa. Sen träffade hon en tjej som tog med henne till Stockholms Stadsmissions verksamhet för hemlösa kvinnor, vilket förändrade hela hennes tillvaro.

- Stockholms Stadsmission var livsupprätthållande för mig. Att ha en rutin, någonstans att tvätta, få mat och kunna sova. Det räddade mig. Det är tufft utan ett ställe som det här att gå till, framförallt för tjejer. Många av oss kommer från sådant som inte syns på pappret, som våldsamma relationer och psykisk ohälsa som i sin tur lett till att vi har svårt att lita på myndigheter. Min räddning var att jag till slut vågade tro på Ingrid som arbetar här, jag vågade be henne om hjälp.

TILL SKILLNAD FRÅN MÅNGA andra kvinnor i hennes situation har Maria bra kontakt med sina båda söner och pratar med den

- Jag stängde ned min livskraft och gjorde ingenting för att överleva eller skydda mig själv.

yngsta varje dag. Hon beskriver sig själv som en kärleksfull mamma och menar att kontakten med sönerna betyder jättemycket.

- Jag blir helt förtvivlad när jag ser kvinnor som saknar den kontakten. Men jag förstår dem, det är för smärtsamt och kampen att hålla kontakten är svår. Jag är själv som en mamma till de andra tjejerna här. Jag vill att alla ska känna att det finns en vuxen som bryr sig, oavsett social ställning.

Som 16-åring valde hennes pappa att avsluta sitt liv framför henne och hennes mamma.

- I det läget förlorade jag även min mamma till tablett- och alkoholmissbruk. Som äldsta syskon fick jag ta hand om mina två bröder, men jag blev även mamma till min egen mamma. Mitt medberoende löper djupt, jag har alltid prioriterat andra framför mig själv. Idag försöker jag säga ifrån.

MARIA SÖRJER ATT hennes barn tvingats bli vuxna för tidigt, precis som hon själv blev. Det var inget hon önskade. Nu upplever hon att det är många som ser ned på kvinnor och framförallt mammor som lever i hemlöshet.

- Det är jättetufft att vara mamma i den här situationen. Jag har länge fått

inpräntat att jag inte är en tillräckligt god mamma, något som pappor inte får höra på samma sätt. Det får mig att tappa självförtroendet som förälder. Ju längre tiden går desto mer sargad blir mammarollen.

DET HAR VARIT VIKTIGT för Maria att vara den som bär största ansvaret i relationen till sina söner. Och att de ska vara medvetna om att inget är deras fel – man väljer inte sina föräldrar.

- Det är min skyldighet som förälder att hålla kontakt med barnen. De har rätt att veta vad som händer och jag uppmuntrar dem att ställa de frågor de klarar av att höra svaret på. Ju äldre de blir desto tuffare blir frågorna, men jag svarar alltid ärligt. Mina söner är så pass stora att de själva kan välja att ha kontakt med mig, och något rätt måste jag ha gjort eftersom de väljer att ha mig närvarande i deras liv.

My, Jasmin och Maria heter egentligen något annat.

- Min vision är att BoKlara om några år är ett kunskapscenter för kvinnor i hemlöshet.

BOKLARA ÄR EN VÄG IN FÖR DE SOM HAMNAT UTANFÖR SAMHÄLLET

INTERVJU MED ÅSA BÄCKSTRÖM

Å

SA BÄCKSTRÖM, tillförordnad enhetschef på BoKlara, har lång erfarenhet av att arbeta med människor i hemlöshet från flera år inom socialtjänsten och Stockholm Stadsmissions verksamheter Bostad först och Nattjouren.

Till BoKlara kommer kvinnor i alla åldrar. Alla har sin historia. Det kan bero på missbruk, psykisk ohälsa, fattigdom, att tillfälligt ha hamnat snett eller att ha levt i en våldsam relation. Gemensamt är att de alla saknar boende.

Vad gör BoKlara?

- Vi har två fokus. Det ena är att tillhandahålla basbehov vilket är absolut viktigast för de som lever i hemlöshet; att äta, vila, duscha, tvätta men också någon att prata med. Vi är en fristad där du ska känna dig trygg, där du inte blir uttittad eller måste förklara dig. Det andra är att vi försöker stötta kvinnorna till en långsiktig förändring och ge tillgång till välfärdssystemet.

Ser du någon särskild utmaning för just kvinnor i hemlöshet?

- Det är tufft för alla som lever i hemlöshet men min uppfattning är att det finns en större utsatthet som kvinna. Att det finns en annan förväntan på att

kvinnor ska vara kapabla att ta hand om ett hem och barn. När jag har arbetat med män dyker frågan om barn aldrig upp, med kvinnor är det däremot stort fokus på föräldraskap.

Vad är nästa steg för era deltagare?

- Det är väldigt individuellt. Alla som sover på boendet har en handlingsplan där vi ofta agerar som länk mellan kvinnan och välfärdssamhället. De som besöker oss i dagverksamheten har ofta en lång och svår resa framför sig. Där kan ett första steg vara att komma i kontakt med sjukvård eller socialtjänst, för att närma sig samhället. Vi tar det i kvinnans egen takt.

Hur ser behovet av verksamheter ut som BoKlara?

- Det måste finnas en väg in för de som hamnar utanför samhället, ett ställe

där alla är inkluderade. Sådana platser är superviktiga för den här målgruppen, för vill vi verkligen leva i ett samhälle som inte tar hand om sina svagaste? Jag är väldigt glad och stolt över att Stockholms Stadsmission har möjlighet att vara närvarande för de här kvinnorna.

Vad är din vision för BoKlara?

- Vi ska fortsätta hålla hög kvalitet i basbehoven. Vi har bra hemlagad och näringsrik mat av duktiga kokkar, när du duschar finns det rena handdukar. Vi har levande blommor, något jag själv tycker är viktigt – det luktar gott.

Min vision är att BoKlara om några år är ett kunskapscenter för kvinnor i hemlöshet. Att vi som arbetar här kan bistå våra kvinnor på rätt sätt. Att andra institutioner och myndigheter rådfrågar oss i vår profession.

OM BOKLARA

- Dygnet-runt-verksamhet för kvinnor i hemlöshet.
- Erfarna socialarbetare ger kvinnorna lindring i akut nöd och stöd i långsiktig förändring.
- Erbjuder basbehov såsom dusch- och tvättmöjligheter, ett varmt mål mat och en plats för vila.
- Finns en ateljé där kvinnorna kan få utlopp för sin kreativitet, exempelvis målning.
- Ombud ger deltagarna stöd i att på sikt själva förändra sin livssituation och stöttar dem i kontakt med myndigheter som exempelvis socialtjänst, missbrukarvård, psykiatri och annan sjukvård.
- Erbjuder boende där socialtjänsten ansvarar för att placera kvinnorna.
- Verksamheten finansieras av insamlade gåvor och offentliga medel.

Läs mer på: stadsmissionen.se/boklara

LIVSBERÄTTARGRUPPER FÖR SAMMANHANG OCH MENING

S **TOCKHOLMS STADSMISSION** erbjuder Livsberättargrupper för ålderspensionärer på St Paul vid Mariatorget. Verksamheten har drivits som ett treårigt projektsamarbete med Sveriges Stadsmissioner. Samtalsmodellen har varit så framgångsrik att vi nu har beslutat att fortsätta driva grupperna.

Syftet med Livsberättargrupperna är att motverka äldres ofrivilliga ensamhet och därmed bidra till ökad livskvalitet. Under ledning av utbildade gruppletare träffas sex till åtta personer som berättar om sina livserfarenheter vid tio mötestillfällen. Varje träff har ett tema; lära

känna varandra, barndom, ungdomstid, vuxenliv, livet som pensionär samt hinder och möjligheter för att leva ett så bra liv som möjligt.

En forskningsstudie vid Linnéuniversitetet i Kalmar visar att 60 procent av deltagarna i livsberättargrupper har fortsatt att träffas på egen hand efter att gruppen avslutats. Färre angav att de kände sig ensamma och många upplevde en större tilltro till framtiden. Hela 97 procent ville dessutom rekommendera en vän att vara med i en samtalsgrupp. ♦

Läs gärna mer på:
stadsmissionen.se/livsberattargrupper

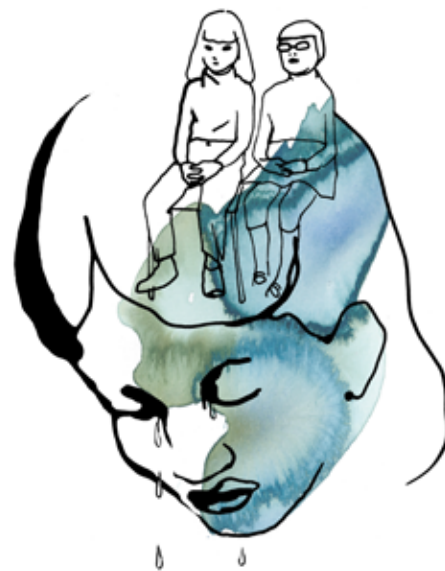

Illustration: Stina Wirsen

NY HEMLÖSHETSRAPPORT VÅRA FÖRSLAG FÖR EN NY SOCIAL BOSTADSPOLITIK

Utöver vårt uppdrag att möta de människor som söker sig till våra verksamheter arbetar vi kontinuerligt med att påverka samhällsutvecklingen. Vi belyser systemfel samt utmanar politikerna att agera och förändra det som inte fungerar. Därför tar Stockholms Stadsmission årligen fram en hemlöshetsrapport.

Årets rapport, som släpptes i riksdagen den 13 november, har tema sociala bostäder och utgår ifrån det faktum att det idag lever 33 000 personer i hemlöshet i Sverige. Så kan det inte fortsätta. De initiativ som hittills har tagits inom bostadsförsörjning för ekonomiskt utsatta är helt otillräckliga. Därför behövs fler åtgärder, här och nu, för människor som lever i eller riskerar hemlöshet. Vår uppfattning är att Sverige behöver utveckla en nationell modell för sociala bostäder, med inspiration från andra europeiska länder. I årets hemlöshetsrapport presenteras flera åtgärder som vi anser motverkar hemlösheten i Sverige.

Läs hela rapporten på:
stadsmissionen.se/press-och-opinion

Foto: Robin Benigh

Syftet med Livsberättargrupperna är att motverka äldres ofrivilliga ensamhet.

SÅ KAN DU STÖDJA OSS INFÖR JUL

TILLSAMMANS MED DIG OCH ANDRA GIVARE GÖR VI SKILLNAD VARJE DAG. VISSTE DU ATT DU OCKSÅ KAN BIDRA TILL VERKSAMHETEN PÅ FLERA OLIKA SÄTT INFÖR JUL?

Illustration: Emma Löfström

JULLUNCH I KUNGSTRÄDGÅRDEN

Missa inte årets viktigaste jullunch i Kungsträdgården, som anordnas av Smaka på Stockholm till förmån för Stockholms Stadsmission. Ät stans godaste julgröt och skinkmacka!

DU KAN OCKSÅ SKÄNKA JULKLAPPAR

på plats till våra verksamheter för människor i hemlöshet – mössor, vantar, underkläder och strumpor är bästa julklapparna just nu. Gärna oinslaget för enklare sortering. Vi kan tyvärr inte ta emot begagnade kläder.

Det kommer även att finnas gåvobevis att köpa på plats.

Jullunch 100 kr/person
19 december, kl 11-14
Välkomna!

VILL DU ENGAGERA DIG YTTRELLIGARE?

DITT ARV KAN HJÄLPA FRAMTIDA GENERATIONER

Visste du att du kan skriva in Stockholms Stadsmission i ditt testamente? Du kan välja att skänka delar av din kvarlåtenskap, så som:

- En penninggåva
- Värdepapper, aktier och fonder
- Andra värdeföremål och lösöre
- En bostadsrätt, villa eller radhus

För den som vill skänka hela sin kvarlåtenskap till Stockholms Stadsmission tar vi hand om hela avvecklingen av dödsboet, från bouppteckning till arvskifte.

Har du frågor om testamentsgåvor?

Kontakta: Elisabeth Stuart
08-684 230 56
elisabeth.stuart@stadsmissionen.se

DELA VÅR JULKAMPANJ FÖR KVINNOR I HEMLÖSHET

I mitten på november startade årets julkampanj som syftar till att samla in pengar till våra verksamheter för kvinnor i hemlöshet. Du kan hjälpa till att sprida ordet!

Håll utkik på [facebook.se/stadsmissionen](https://www.facebook.com/stadsmissionen) och dela gärna information om insamlingen till dina nära och kära.

JULFIKA PÅ CAFÉ EUGENIA

Glöm inte att stanna upp i julruschen! Bidra till människor i utsatthet genom att besöka mysiga Café Eugenia vid Kungsträdgården. Här kan du njuta av dagens lunch, bakverk och bröd från Grilliska Huset.

Kungsträdgårdsgatan 12
Mån-fre, kl 8-20
Lör, kl 10-18

VOLONTÄR

ARBETA IDEELLT

Hos oss kan du arbeta ideellt som volontär med flera olika uppdrag. Du kan arbeta med barn, unga och vuxna. Läxhjälp, cv-skrivning, matlagning, tolkupdrag eller språkcafé är några exempel på vad du kan bidra med. Kom på en av våra introduktionsträffar för volontärer.

Mer information hittar du på [stadsmissionen.se/volontar](https://www.stadsmissionen.se/volontar)

Illustration: Emma Löfström

Det finns grader i hemlöshetens helvete

KRÖNIKA AV ALEXANDRA PASCALIDOU

Författaren och journalisten Alexandra Pascalidou minns åren utan hem från sin uppväxt. Idag möter hon ofta människor som lever i utsatthet i sin yrkesroll, och det är alltid kvinnorna som drabbas hårdast.

JAG FÖDDES I EN TVÄTTSTUGA. Där bodde jag under mitt första levnadsår efter att mina föräldrar rymt hemifrån för att leva ut sin förbjudna kärlek. Sedan bodde jag hos mormor i ett ruckel med utedass i en utarmad grekisk bergsby.

När vi kom till Sverige gömde vi oss i ett par år. Som papperslös flykting blir ovissheten din följeslagare. Men hemlösheten upphörde inte direkt med uppehållstillståndets ankomst. Vi var länge blott en hyra från vräkning. När jag långt senare blev den första i släkten att studera på universitetet fick jag klämma in mig i min pappas etta i det som kallades för alkishuset i Rinkeby. Ett pyttelit rum, en säng, en kokplatta, en manchestersoffa från ett dödsbo som

pappa städat och en måne som fyllde hela rummet.

Sedan dess har jag längtat, drömt, sparat och kämpat för att skaffa mig ett eget hem.

Men det finns dem som har det värre. Och det är alltid och överallt flickorna och kvinnorna som hamnar längst ner i helveteshierarkierna. Sårbarheten multipliceras i det ultimata utanförskapet.

JAG HAR HÄNGT MED HEMLÖSA

men med förmånen om att jag har ett hem att återvända till. En säng, ett varmt täcke, en egen dusch, torra strumpor och rena trosor. Ofta tänker jag på de hemlösa romska kvinnorna jag följde i nästan ett år för SVT-serien *"Vi kallas tiggare"*. De som i minusgrader sov i en urinstinkande offentlig toalett tills någon polis upptäckte dem. Och jag minns cancersjuka Bellas ord den där natten när jag kom med min sovsäck och lade mig mellan kvinnorna:

"Va fan gör du här? Gå hem till din dotter. Det här är inget jävla nöje. Vi skulle aldrig ligga här om vi hade ett tak över huvudet."

JAG MINNS DE KRISKROSSADE GREKERNA som förlorade allt över en natt och hamnade under en bro. Jag skrev om en av alla dessa familjer i min bok

"Kaos- ett grekiskt krislexikon". Hur de byggt ett hem av kartonger och barnen borstade tänderna i sina pyjamasar. Men värst var det för de ensamstående kvinnorna. För de arbetslösa och hemlösa och skyddslösa är rännstenen närmare. De som inte kunde

byta binda och sköta hygien. De som knappt vågade somna av skrällen för att bli våldtagna.

Men även här i ett av världens rikaste länder har jag mött dem. Kvinnor som tvingats tåla tyranniska män för att de inte har någonstans att ta vägen. Flickor som hamnat på gatan när deras dysfunktionella familjer kastat ut dem. För flickor och kvinnor är sårbarheten särigare.

Och det minsta vi andra lyckligt lottade kan göra är att se dem och ge dem en chans att komma in i värmen igen. ♦

Läs mer i Alexandras senaste bok *Mammorna*, som skildrar hur livet som mamma ser ut i några av Sveriges mest utsatta områden.

JULKLAPPAR FÖR ETT MÄNSKLIQARE STOCKHOLM.

Varje dag är Stockholms Stadsmission sista utvägen för många människor som lever i utsatthet. Genom våra gåvobevis bidrar du till att vi kan hjälpa fler.

KÖP DINA JULKLAPPAR PÅ [STADSMISSIONEN.SE/GAVOSHOP](https://www.stadsmissionen.se/gavoshop)

Tack till våra huvudpartners som hjälper oss att göra Stockholm till ett mänskligare samhälle för alla.

Utdelningen från GoodCause-företagen GodEl och GodFond går till Stockholms Stadsmissions verksamhet BoKlara och möjliggör både akuta insatser och långsiktigt förändringsarbete för de kvinnor som hamnat utanför i samhället.

Brandkontoret stödjer Stockholms Stadsmissions verksamhet Nattjouren – som varje dag arbetar med akuta insatser och för långsiktiga lösningar som leder bort från hemlöshet och mot mer stabila boendesituationer.

Pengarna från PostkodLotteriet går bland annat till Stockholms Stadsmissions verksamhet Unga Station och möjliggör att vi kan bedriva stödverksamheter för barn, föräldrar och ungdomar.

Wallenstam bidrar till Stockholms Stadsmissions arbete för människor som lever i hemlöshet och stöttar oss i vårt mål att kraftigt minska hemlösheten i Stockholm.

Om oss

Stockholms Stadsmission är en ideburen organisation som arbetar för ett mänskligare samhälle för alla. Det gör vi genom social omsorg, arbetsintegration och utbildning. Vi är en självständig aktör och arbetar fristående från stat, kommun och kyrka.
www.stadsmissionen.se

**STOCKHOLMS
STADSMISSION**